

er afstaaet fra at tilholde Klitfognene til at være forpligtede til Naturalarbejde, være udjævnet, og endnu mindre vilde man være sikker paa, at Staten ikke blev paasøgt større Udgifter, end den allerede har. Det hele Klitarbejde eller den hele Klitbehandlings sag vil komme for under Finantsloven, og man vil da faae at see, hvilke besynderlige Levninger af antiqvariske Misbrug der have hobet sig op og holdt sig fast i disse Klitter. Det er en ganske eendommelig Sag, da man i disse fraliggende Høje af Flyvesand har vidst at skule en Mangfoldighed af saadanne gammeldags Misbrug af Anordninger, at have at bestille med og skaffe en bedre Ordning deri, og jeg maa hovedsagelig tillægge Indenrigsministeriet Gæren derfor, da det har gjort sig meget alvorlige Anstrengelser for idetmindste at komme til at see klart i denne Sag, hvormod Amtene i Almindelighed, saavidt jeg har kunnet see, slet ikke med alvorlig Iver have oplyst de besynderlige Forhold, som tynde paa Klitterne; thi Klitsagsudgifterne ere ikke det, som er det meest Besyrdende; jeg er meget overbevist om, at naar man faaer denne Sag næiere at see, vil man støde paa de besynderligste Uoverensstemmelse. Jeg behøver kun at nævne, at Spanddagene ere tilstede i langt større Antal end Gangdagene, det maa idetmindste forandre enhver Traværende, og jeg kan yderligere bemærke, at Spanddagene, hvad Prisen angaaer, ikke staae i Forhold til Gangdagene. Det er Noget, som ogsaa maa vække Enhvers Opmærksomhed, og jeg maa derfor raade til i dette Dieblit med den yderste Varsomhed at forandre Noget i Lovgivningen, denne Sag vedkommende, medmindre man vil gaae den Vej, som det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) har foreslaaet, at gribe igjennem og lade Amtene komme til at deeltage i Udgifterne til Embedsmændene for Klitsyn etc., istedetfor at de nu kun deeltage i Omkostningerne til det egentlige Klitarbejde. Dersom de

ærede Forslagsstillere kunne komme til ved 2den Behandling at bringe Lovforslaget frem i en saadan Stikkelse, saa vilde det uden tvivl vinde Bisald heri Rigsdagen; men dersom de ikke ville det, saa troer jeg, at vi skulde være forsigtige med i dette Dieblit at give nogen som helst Understøttelse til at forandre den bestaaende Lov, indtil vi have seet, om ikke Regjeringen nu, da den seer klart i disse Forhold, ad administrativ Vej kan afhjælpe den ulige Fordeling af Byrdene. Naar det forøvrigt bestemmes, at hvad der behøves for at erstatte Klitfognene, hvad de i deres Overanstrengelse gjøre for Meget, skal betales af Amtet, saa taber jo naturligviis en heel Deel af disse Bemærkninger deres Betydning.

Lychegaard: Jeg tør haabe, at det ærede Medlem, naar han vil see lidt næiere paa mit Forslag, der jo ikke kan misforstaaes, vil komme til Erkjendelse af, at en stor Deel af hans Bemærkninger tabe deres Betydning, idet der jo alene er Tale om en ligelig Fordeling imellem Klitfognenes egne Beboere af det Arbejde, der paaligger dem selv at udføre uden Betaling. Der er her ikke Tale om at overføre nogen Deel af Byrden enten paa Amtet, Staten eller nogen som helst Anden. Det er, om jeg saa maa sige, en privat Opgjørelse af Soguenes Arbejder imellem dem selv.

C. N. S. Hansen: Maa jeg bede om Ordet?

Formanden: Den ærede Rigsdagsmand har allerede havt Ordet to Gange.

C. N. S. Hansen: Det er kun for en kort Bemærkning.

Formanden: Ja, saa har den ærede Rigsdagsmand Ordet.